

Et råt, simpelt og umoralsk menneske af **Bent Jensen**

Note:

Bent Jensen er historiker. Kroniken tager udgangspunkt i 'Koldkrigsudredningen' (Danmark under den kolde krig, 2005) fra Dansk Institut for Internationale Studier, DIIS.

NB! Fodnoter er sat af OPE

Udredningen bringer som bilag nogle CIA¹-referater fra PET's² arkiv af møder, som CIA-agenter havde med Aksel Larsen³ i perioden 1958-1969. I gengivelsen af referaterne er der talrige uklarheder, fejl, misforståelser og udeladelser. Referatet af et møde i marts 1969 er helt udeladt, men udredningen gør ikke opmærksom på det. Om referatet af et møde 6. maj 1969 hedder det, at Aksel Larsens møde var »med en dansk kontakt«, men af det originale referat fremgår det, at mødet fandt sted med en medarbejder ved en udenlandsk efterretningstjeneste. Tre linjer er i øvrigt slettet i dette referat, uden at udredningen har gjort opmærksom på det. Flere steder er der anbragt gådefulde spørgsmålstejn og misvisende oplysninger om, hvor meget PET har slettet i referaterne. F.eks. [...? sætning slettet ...]. I dette tilfælde er imidlertid kun to ord slettet [... ca. ? linjer slettet ...]. Her er kun tre ord slettet. Et tredje sted er anført det helt meningsløse [5 ...] uden yderligere forklaring.

Udredningen vrimler med tvivlsomme og misvisende citater. Her blot et af mange eksempler: To historikere citeres for, at Stalin og de andre sovjetiske ledere var forsigtige, men udelader, at de også skriver, at de sovjetiske ledere »mere end én gang bragte verden farligt nær en dødelig konfrontation«. Udredningen forsynder sig flere steder mod redelig citatskik ved at undlade at gøre opmærksom på, at man har udeladt ord, sætninger og hele afsnit i direkte citater. Atter andre steder er der tale om (mis)brug af kildemateriale i en grad, så problemet ikke kan forklares med banal ubehjælpomhed i omgang med kilderne.

Sovjetunionens omfattende krigsforberedelser og Stalins tiltagende paranoia⁴ 1950-1953 er uomtalt, skønt disse dystre begivenheder også udgjorde den alvorlige baggrund for det stærke sovjetiske pres, Danmark blev udsat for i 1952-1953. Den sovjetiske politiske og militære ledelses syn på forkøbsslag med kernevåben er meget mangelfuldt behandlet og uden inddragelse af mange sovjetiske kilder, som er tilgængelige, og som alle peger i retning af, at Kreml kalkulerede med præventive slag⁵.

¹ CIA: Central Intelligence Agency - USA's udenrigs-efterretningstjeneste

² PET: Politiets Efterretningstjeneste

³ Aksel Larsen var formand for Danmarks Kommunistiske Parti 1932-58. - Stiftede SF i 1958.

⁴ Paranoia: forfølgelsesvanvid

⁵ et præventivt slag: Et forebyggende angreb